

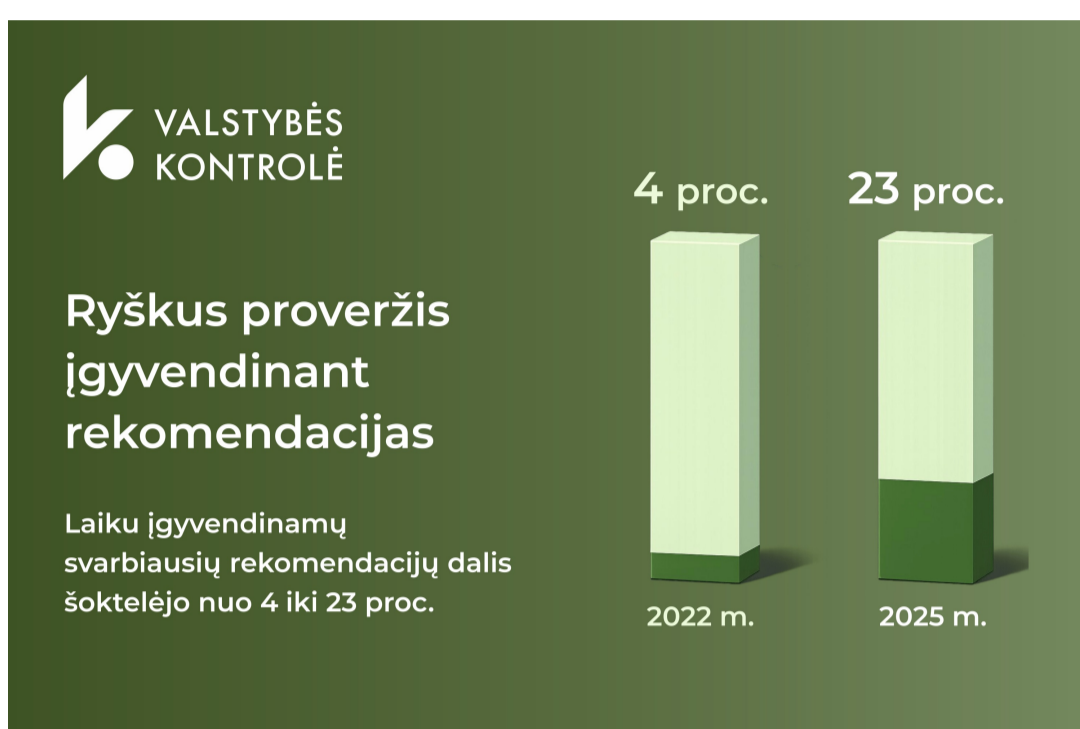

VALSTYBĖS KONTROLĖS NAUJIENOS

Valstybės kontrolė: pažanga matoma, tačiau teisėkūros, viešųjų pirkimų ar IT procesai negali tapti amžinu neatliktų darbų skydu

Naujausia Valstybės kontrolės ataskaita rodo ryškų proveržį – per trejus metus laiku įgyvendinamų svarbiausių rekomendacijų dalis šoktelėjo nuo 4 proc. iki 23 proc. Šiuos duomenis atskleidžia 2026 m. kovo mėn. vertinimas, apžvelgiantis realų auditų poveikį valstybei.

Vis dėlto sisteminės ydos vis dar lėtina valstybės raidą. Šiuo metu vėluojama įgyvendinti kas ketvirtą rekomendaciją. Iš 286 stebimų rekomendacijų per šį pusmetį laiku neįgyvendintos 68. Nors bendra tendencija gerėja, valstybės kontrolierė Irena Segalovičienė pabrėžia, kad užsitęsę sisteminiai sprendimai vis dar yra iššūkis.

[Daugiau](#)

Valstybės kontrolė įspėja: didinant grynųjų atsiskaitymų ribą išaugtų šešėlio rizika

Valstybės kontrolė, įvertinusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektą, kuriuo siūloma didinti leistiną atsiskaitymų grynaisiais pinigais ribą iki 10 000 eurų, pažymi, kad toks sprendimas kelia abejonių dėl jo suderinamumo su valstybės politika mažinti šešėlinę ekonomiką, užtikrinti sandorių skaidrumą ir stiprinti duomenimis grįstą mokesčių administravimą.

Tarptautinės organizacijos pabrėžia, kad Lietuva vis dar praranda daug PVM pajamų. 2023 m. nesurinkta dalis siekė 15,1 proc. – gerokai daugiau nei Europos Sąjungos vidurkis, kuris siekia 10 proc. Mažesnis atsiskaitymų grynaisiais naudojimas yra viena iš priemonių šiam atotrūkiui mažinti.

[Daugiau](#)

ILTE pristato plėtros planus: Valstybės kontrolė ragina nepamiršti audito rekomendacijų

Nacionalinis plėtros bankas ILTE Seimo Biudžeto ir finansų komitetui pristatė savo ateities planus – ambicingą plėtrą ir siekį tapti pagrindine valstybės investicijų platforma. Per ILTE būtų telkiamas tiek valstybės, tiek privataus kapitalo finansavimas strategiškai svarbiems Lietuvos projektams. Planuojama didinti finansavimo apimtį, aktyviau skolinti, pritraukti privačių investuotojų ir stiprinti vaidmenį sektoriuose, kuriančiuose šalies ekonomikos proveržį.

Tai reikštų didesnę riziką, didesnius finansinius srautus ir didesnę atsakomybę už rezultatus bei investicijų grąžą valstybei. Todėl Valstybės kontrolė akcentuoja – prieš spartinant plėtrą ir siekiant, kad ji būtų tvari, būtina pašalinti jau nustatytus trūkumus ir stiprinti veiklos efektyvumo pamatus.

[Daugiau](#)

KOLEGOS KOMENTARAS

Jaroslav Mečkovski

Biudžeto stebėsenos departamento
vyriausiasis ekonomistas

Ar „Sodros“ rezervas atlaikys neišvengiamus Lietuvos demografijos pokyčius?

Valstybinio socialinio draudimo rezervinis fondas (toliau – rezervinis fondas) yra skirtas valstybinio socialinio draudimo sistemos finansiniam stabilumui ir tęstinumui užtikrinti. Kitaip tariant, rezervas šiandien veikia kaip ciklinio stabilizavimo įrankis – jis kaupiamas gerais laikais, kai ekonomika auga ir valstybinio socialinio draudimo fondo (VSDF) metinės pajamos viršija išlaidas, o naudojamas tuomet, kai einamųjų pajamų socialinėms išmokoms nepakanka, pavyzdžiui, ekonomikos nuosmukio metu. Toks būdas tvarkyti socialinio draudimo finansus leidžia išlaikyti stabilų pensijų ir socialinių išmokų lygį blogais laikais ir neleidžia laikinų ciklinių pajamų paversti nuolatiniais įsipareigojimais. Įstatymuose nustatytas rezervinio fondo dydis – sukaupti praėjusių vienerių metų VSDF išlaidų sumą. 2025 m. pabaigoje rezervinis fondas siekė apie 4,5 mlrd. Eur. Tai sudaro beveik 64 proc. VSDF 2024 m. išlaidų.

Iš pirmo žvilgsnio ši sukaupta suma atrodo nemenka, tačiau keliamas esminis klausimas, ar jos pakaks ateities iššūkiams suvaldyti. Deja, bet trumpas ir aiškus atsakymas būtų ne. Pirminė rezervo paskirtis yra padengti laikiną išteklių trūkumą socialinio draudimo išmokoms, tačiau šiuo metu sukauptos sumos nepakanka, kad būtų įvykdyti priimti ilgalaikiai įsipareigojimai. Ilgalaikėms rizikoms atskiras rezervas nėra kaupiamas. Panagrinėkime, kas lemia tokį vertinimą.

[Daugiau](#)

TARPTAUTINĖS NAUJIENOS

Valstybės kontrolė stiprina lyderystę EUROSAI

Bratislavoje (Slovakija) vyko Europos aukščiausiųjų audito institucijų organizacijos (EUROSAI) projektų grupės susitikimas, skirtas EUROSAI organizacijos nuostatams atnaujinti. Susitikimo metu devynių šalių – Lietuvos, Čekijos, Slovakijos, Vokietijos, Ispanijos, Italijos, Izraelio, Švedijos ir Jungtinės Karalystės – aukščiausiųjų audito institucijų (AAI) atstovai derina EUROSAI strateginio plano įgyvendinimo gairių projekto baigiamąsias nuostatas.

Gairių projektą Valstybės kontrolė rengė kartu su pirmojo ir antrojo strateginių tikslų įgyvendinimo partnerėmis – Vokietijos, Švedijos ir Lenkijos AAI. Suderintas gairių projekto baigiamąsias nuostatas planuojama patvirtinti 65-ajame EUROSAI valdymo tarybos susitikime, kuris vyks šių metų gegužės mėnesį Romoje. Lietuvos AAI šiame susitikime atstovauja Komunikacijos ir tarptautinių ryšių departamento atstovės Živilė Golubevė ir Sandra Kudžmaitė. Aktyvus mūsų institucijos įsitraukimas į EUROSAI veiklą stiprina tarptautinį bendradarbiavimą, siekiant įgyvendinti strateginius organizacijos tikslus.

Šiuo metu EUROSAI Valdymo tarybą kartu su Valstybės kontrole sudaro Čekijos, Italijos, Ispanijos, Izraelio, Jungtinės Karalystės, Slovakijos ir Švedijos AAI. 2024 m. vykusio XII kongreso metu Lietuvos AAI išrinkta eiti ir antrojo organizacijos vicepirmininko pareigas.

NETRUKUS PRISTATYSIME

- **Audito „Aktyvaus senėjimo skatinimas“ ataskaitą;**
- **Savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų 2024–2025 m. atliktų auditų išorinių peržiūrų apibendrinimo ataskaitą;**
- **Audito „Verslo inovacijų skatinimo sistema“ ataskaitą;**
- **Išvadą dėl 2026–2029 m. ekonominės raidos scenarijaus.**

Išsamesnę informaciją atsiųsime kitame naujienlaiškyje. Jei visas naujienas norite sužinoti pirmieji – kviečiame sekti informaciją mūsų svetainėje www.valstybeskontrolė.lt ir socialiniuose tinkluose.

ŽINIASKLAIDA APIE VALSTYBĖS KONTROLĘ

[LRT.lt](#) | Valstybės kontrolė: per 3 metus laiku įgyvendinamų rekomendacijų dalis augo iki 23 proc.

[15min.lt](#) | Valstybės kontrolė: ar „Sodros“ rezervas atlaikys neišvengiamus Lietuvos demografijos pokyčius?

[Delfi.lt](#) | Kritikuoja siūlymą didinti atsiskaitymų grynaisiais ribą iki 10 tūkst. eurų

AUDITO REKOMENDACIJOS • ATVIRI DUOMENYS

Valstybės kontrolė

